

ПАМ'ЯТКА

ЩОДО ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КАЛІЦТВА СТАТЕВИХ ОРГАНІВ

Кваліфікація:

Каліцтво статевих органів як форма СНПК: стаття 438 Кримінального кодексу України. Порушення законів та звичаїв війни

Каліцтво статевих органів як акт геноциду: стаття 442 Кримінального кодексу України. Геноцид*

Поняття: під “каліцтвом статевих органів” слід розуміти неправомірні діяння, що навмисно змінюють чи травмують статеві органи з немедичних причин (що не були виправдано медичними показаннями чи лікуванням відповідної особи або осіб), а також ті, які не були здійснені в інтересах такої особи.

Склад злочину каліцтва статевих органів як форми сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом

Об'єкт: мир та міжнародний правопорядок в контексті дотримання зобов'язань щодо забезпечення статевої недоторканності та гідності особи.

Об'єктивна сторона: діяння у вигляді каліцтва чи видалення статевого органу чи придатка особи чи осіб, що не були виправдано медичними показаннями чи лікуванням відповідної особи або осіб, а також не були здійснені в інтересах такої особи або осіб.

Контекстуальний елемент: дії мали місце в контексті міжнародного збройного конфлікту та були пов'язані з ним.

Примус може бути спричинений “страхом перед застосуванням насильства, тиском, затриманням, психологічним пригніченням або зловживанням владою проти такої особи або осіб або іншої особи, або через використання обставин примусового характеру або нездатності такої особи чи осіб дати справжню згоду”. Каліцтво статевих органів може здійснюватись шляхом погроз, залякування, вимагання та інших форм примусу, які ґрунтуються на страху. Доведення примусу виключає необхідність доводити добровільність надання згоди потерпілою. Відповідно для доведення каліцтва статевих органів як форми сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, є достатнім довести наявність примусу.

Суб'єкт: загальний/спеціальний.

Суб'єктивна сторона: умисел (прямий чи непрямий) (усвідомлення). Суб'єкт злочину знав про фактичні обставини, які зумовлювали наявність збройного конфлікту; суб'єкт злочину усвідомлював фактичні обставини тяжкості злочину та мав намір спричинити шкоду потерпілій особі, принизити або налякати її.

Злочин вважається закінченим з моменту початку вчинення діянь (дії або бездіяльності), які містять будь-які ознаки каліцтва статевих органів потерпілої особи.

*Для цього потрібні докази того, що такі дії вчинені з конкретним умислом суб'єкта злочину знищити, повністю або частково, будь-яку національну, етнічну, расову чи релігійну групу.